

H O T Ă R Ă R E A nr.1-409/2024
cu privire la examinarea contestației cet. Xxxxx Xxxxx împotriva hotărârii
Colegiului de disciplină și etică nr.3-143/2022 din 16.12.2022

16 decembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând contestația cet.Xxxxx Xxxxx împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-143/2022 din 16.12.2022, audiind informația prezentată de către domnul Mihail Sorbala, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La xx.xx.2022, în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată sesizarea cet. Xxxxx Xxxxx, privind faptele ce pot constitui abatere disciplinară comise de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Xxxxx Xxxxx, la gestionarea cauzei penale nr. xx.

1. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

În susținerea sesizării cet. Xxxxx Xxxxx a menționat că, la xx.xx.2021, aflându-se la serviciu, s-a prezentat ofițerul de urmărire penală a DP Chișinău, Xxxx Xxxxx, care s-a urcat la volanul automobilului său de model „ xx, cu nr.xx, pe care l-a procurat în condiții legale și a plecat într-o direcție necunoscută.

Ulterior, a fost informat de către ofițerul de urmărire penală, Xxxx Xxxxx, că pe semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b Cod penal, a fost deschisă cauza penală nr. xx, iar automobilul său a fost ridicat în calitate de corp delict.

Nefiind de acord cu acțiunile abuzive a polițiștilor de ridicare a automobilului, a solicitat prin cerere să-i fie restituit la păstrare automobilul și, totodată, să fie recunoscut ca parte vătămată, deoarece i s-a cauzat un prejudiciu material de persoanele care au semnat careva acte la tranzacțiile anterioare cu automobilul la ASP, însă nici una din cererile depuse nu a fost examinată de către procurorul Xxxx Xxxx în spiritul legii, expediind răspunsuri formale.

Totodată, la xx.xx.2021, petiționarul a depus o plângere în adresa Procurorului General unde a sesizat ilegalitățile comise de procurorul Xxxx Xxxx, inclusiv tergiversarea urmăririi penale, dar plângerea sa a rămas fără examinare.

În opinia autorului sesizării, procurorul Xxxx Xxxx demonstrează ineficiență în procesul de conducere a urmăririi penale, precum și nejustificat a tergiversat timp de 1 an examinarea cauzei penale.

2. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorului nominalizat prin prisma criticilor formulate de către cet. Xxxxx Xxxxx.

Circumstanțele reflectate în sesizările cet. Xxxxx Xxxxx au fost cercetate de către Inspecția procurorilor, care, prin Decizia din xx.xx.2022, a încetat procedura

disciplinară în privința procurorului Xxxx Xxxx, din motivul neidentificării temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a stabilit că, urmărirea penală în cauza penală nr. xx a fost începută la xx.xx.2021 de către organul de urmărire penală al SCAUP a DP mun. Chișinău, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2), lit. b) din Codul penal.

La xx.xx.2021, de către organul de urmărire penală al SCAUP a DP mun. Chișinău, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr. xxxx, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (4) din Codul penal, iar la xx.xx.2021 cauzele penale nr.xx și xxxx au fost conexe într-o procedură unică, fiindu-i atribuit nr.xx.

La xx.xx.2021, la cauza penală nr.xx a fost conexată cauza penală nr.xxxx, începută la xx.xx.2021 de către organul de urmărire penală a IP Rîșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) din Codul penal.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire

[...]

La xx.xx.2021 a fost pus sub învinuire Xxxxx Xxxxxx, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4), 190 alin. (1) din Codul Penal.

La xx.xx.2021 a fost pus sub învinuire Xxxxx Xxxxxx, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2), lit. b) din Codul penal.

La xx.xx.2021, prin ordonanță, de la Xxxxx Xxxxx a fost ridicat automobilul de model XXXXX, cu n/î XXX, care a fost recunoscut în calitate de corp delict în cauza penală dată.

La xx.xx.2021 în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Xxxxx a parvenit cererea lui Xxxxx Xxxxx, care a solicitat restituirea mijlocului de transport de model XXXXX, cu n/î XXX.

La xx.xx.2021 în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Xxxxx a parvenit cererea părții vătămate Xxxxx Xxxxx, care la fel a solicitat restituirea mijlocului de transport de model XXXXX, cu n/î XXX.

Prin ordonanțele procurorului Xxxxx Xxxxx din xx.xx.2021, cererile reclamantilor au fost respinse, ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu ordonanța procurorului de caz, cet. Xxxxx Xxxxx a contestat-o în ordine ierarhică procurorului-șef, care prin ordonanța din xx.xx.2021 a respins-o ca neîntemeiată.

Totodată, la xx.xx.2021 în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Xxxxx a parvenit pentru examinare conform competenței cererea lui Xxxxx Xxxxx, care a solicitat să fie recunoscut în calitate de partea vătămată.

Prin ordonanța procurorului Xxxxx Xxxxx din xx.xx.2021, cererea reclamantului a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu ordonanța procurorului de caz, cet. Xxxxx Xxxxx a contestat-o în ordine ierarhică procurorului-șef, care prin ordonanța din xx.xx.2022, a respins-o ca neîntemeiată.

În prezent cauza penală nr. xx se află în faza de urmărire penală, fiind efectuate în continuare acțiuni de urmărire penală.

În susținerea poziției sale, procurorul Xxxxx Xxxxx a explicat că, toate adresările reclamantului au fost examinate la timp, iar actele emise au fost motivate

și argumentate.

În acest context, a menționat că era în drept să dispună restituirea corpului delict la cineva din părți litigioase, deoarece art. 159 alin. (7) din Codul de procedură penală prevede expres că, în caz de conflict referitor la apartenența obiectului recunoscut corp delict, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile și un asemenea obiect se păstrează până la momentul când hotărârea pronunțată în cauza civilă devine irevocabilă.

Totodată, prin ordonanța din xx.xx.2021, reclamantului i-a fost explicat că *"potrivit prevederilor art. 59 alin. (I) din Codul de procedură penală, parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei.*

În acest context, cum reiese din materialele cauzei penale, în calitate de partea vătămată a fost recunoscută cet. Xxxxx Xxxxx, care a invocat, că prin fapta comisă aceasta ilegal a fost deposedată de automobil. Reieșind din normele sus nominalizate, prin pretinsa faptă, nemijlocit lui Xxxxx Xxxxx nu i-au fost cauzate careva daune materiale, fiind prejudiciată numai Xxxxx Xxxxx. Potrivit legislației în vigoare Xxxxx Xxxxx se consideră deținător de dreptul înregistrat, ca urmare careva daune concrete acestuia nu i-au fost cauzate. Ridicarea automobilului respectiv reprezintă o măsură procesuală necesară pentru bună desfășurare a procesului penal, nefiind totodată afectat statutul reclamantului în calitate de deținător al dreptului înregistrat".

Referitor la pretinsa tergiversare a urmăririi penale, procurorul a reținut că, până la moment, în cadrul urmăririi penale au fost efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, cum ar fi: audierea părții vătămate și a mai multor martori, efectuarea mai multor ridicări și percheziții și a expertiza judiciară, solicitarea informațiilor, efectuarea măsurilor speciale de investigații și confruntărilor. Astfel, urmărire penală se desfășoară activ în limitele posibilităților reale a organului de urmărire penală, fiind investigate trei episoade și dosarul având deja două volume.

Analizând cele constatate, Inspecția procurorilor a apreciat argumentele invocate în sesizare, ca neîntemeiate, deoarece procurorul de caz a efectuat toate acțiunile de urmărire penală, fiind respectate termenele de urmărire penală și de informare despre deciziile, iar autorul sesizării își apără drepturile în continuare pe cale judiciară.

În asemenea circumstanțe Inspecția procurorilor a conchis că, în cadrul investigării cauzei penale nr. xx, procurorul Xxxxx Xxxxx a acționat conform atribuțiilor funcționale stipulate în art. 52 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

3. Contestarea deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2022, cet. Xxxxx Xxxxx a depus contestație împotriva acesteia, solicitând Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei și atragerea la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxxx.

Potrivit argumentelor expuse de petiționar, procedura de examinare a chestiuni privind sancționarea disciplinară a procurorului Xxxx Xxxx a fost incompletă și superficială, bazându-se exclusiv pe declarațiile procurorului, ori materialele dosarului și modul cum a acționat procurorul dovedesc contrariul, și

anume că toate faptele pe care le-a descris în plângeri demonstrează ineficiența procesului de conducere a urmăririi penale de către procurorul Xxxxx Xxxxx.

4. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-143/2022 din 16.12.2022, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de cet. Xxxxx Xxxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiul Chișinău, oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxx.

Cu referire la caz, Colegiul a constată că alegațiile petiționarului nu corespund circumstanțelor de fapt și de drept și urmează a fi tratate corespunzător, adresările acestuia fiind examinate cu respectarea prevederilor legale cu privire la termen și conținut, iar acțiunile procurorului vizat în sesizare au fost verificate în ordinea controlului ierarhic superior precum și în ordinea art.313 din Codul de procedură penală, nefiind stabilite careva abateri.

Colegiul a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este suspendată cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În această ordine de idei, Colegiul a conchis că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, pe deplin motivând decizia de încetare a procedurii disciplinare. În consecință, acțiunile procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, nu constituie temei rezonabil care ar demonstra faptul comiterii de către acesta a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

5. Contestarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-143/2022 din 16.12.2022

La data de xx.xx.2023, cet. Xxxxx Xxxxx a contestat la Consiliul Superior al Procurorilor Hotărârea Colegiului de disciplină și etică sus-menționată, pe care o consider nefondată.

Potrivit argumentelor invocate în contestație, proprietarul de bună-credință al mijlocului de transport - Xxxxx Xxxxx se simte lezat în drepturile sale. Or, procurorul a respins toate solicitările sale repetate de a-i fi modificată calitatea procesuală din martor în parte vătămată. Totodată, tergiversarea urmăririi penale, neatribuirea statutului procesual corespunzător și intervențiile procurorului pe caz, contrare prevederilor Codului de procedură penală și Legii cu privire la procuratură, îl privează de exercitarea dreptului de proprietate față de bunul dobândit cu bună-credință.

6. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Citarea părților pentru ședința din 16.12.2024 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

Cu privire la procurorul vizat în procedura disciplinară de referință, Consiliul a stabilit că acesta a solicitat examinarea contestației în lipsa sa.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora, în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică

¹ Aprobata prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

examinarea acesteia.

Poziția reprezentantului Inspecției procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a fost reprezentată prin dispoziția de împuternicire de către inspectorul Constantin Miron. Domnul Constantin Miron a menționat că, aferent fondului cauzei disciplinare, ca și obiect de verificare din partea Inspecției, soluțiile sunt aceleași - neidentificarea temeiuri de sancționare a procurorului vizat în procedura disciplinară.

Inspectorul a menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Inspectorul a enunțat că, în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza controlului de către Inspecția Procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate nu sunt întrunite.

Astfel, în speța discutată, nu putea fi adoptată o altă decizie de către Inspecția procurorilor, decât cea de încetare a procedurii disciplinare, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară, decizie care a fost menținută de către Colegiul de disciplină și etică.

Respectiv, din tot fondul procedurii disciplinare Inspecția nu a desprins elementele pentru care ar fi putut să intervină răspunderea disciplinară în raport cu procurorul nominalizat, motiv din care s-a solicitat respingerea contestației autorului sesizării, cu menținerea Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 și a Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. nr. 3-143/2022 din 16.12.2022.

7. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Examinând în ședința din 16.12.2024 contestația depusă de către cet. Xxxxx Xxxxx, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. nr.3-143/2022 din 16.12.2022, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației, consemnând raționamentele ce susțin această constatare.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția - aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Pentru ca soluția să îndeplinească exigențele de motivare corespunzătoare, Consiliul Superior al Procurorilor a supus unei analize minuțioase aspectele criticate în adresare de autorul sesizării și raportat la situația de fapt, la normele de drept incidente cazului, potrivit cărora pot atrage răspunderea disciplinară numai acele erori ale normelor de procedură care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Vom notă că doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

Examinarea plângerilor de către procuror, depuse de părțile în proces și alte persoane, care reclamă încălcarea drepturilor în cadrul urmăririi penale, constituie o formă importantă de control pentru depistarea și prevenirea încălcărilor de legislație și a erorilor comise de organele de urmărire penală și cele care exercită activitatea operativă de investigații.

Sub aspectul aprecierilor de drept notăm că, acțiunile, inacțiunile și actele efectuate sau dispuse în cadrul urmăririi penale pot fi contestate, mai întâi în fața procurorului sau, după caz, în fața procurorului ierarhic superior în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau de când s-a luat cunoștință de act. În ipoteza în care persoana nu va fi de acord cu răspunsul oferit de procuror, aceasta îl va putea contesta în fața judecătorului de instrucție, în termen de 10 zile de la data la care a luat cunoștință de rezultatul examinării plângerii sau de la data expirării termenului prevăzut de lege la care urma să primească răspuns la plângere.

Raționamentele respective sunt statuate, corespunzător, în art.299¹ din Codul de procedură penală și respectiv în art.313 din același cod.

Conform prevederilor art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală, la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii.

Deciziile eronate și omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac și anumite prevederi din Codul de procedură penală este de a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, procurorul a acționat cu rea-voință sau a admis o omisiune, care a prejudiciat grav interesul justiției, inclusiv drepturile și interesele părților în proces.

Remediul Xxxxx pentru înlăturarea omisiunilor este exercitarea căilor de atac și aplicarea la timp a normelor procesuale ce se impun, iar anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet a unor acte de procedură nu înseamnă în mod automat că procurorul nu a acționat într-un mod profesionist și în strictă conformitate cu legea.

Astfel, Consiliul conchide că materialul probator administrat atât în faza controlului de serviciu realizat de către Inspekția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiul de disciplină și etică, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare și anume că acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx ar constitui abateri disciplinare, contrar prevederilor art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și pct. 6.1.1., 6.1.2., 6.1.4. și 6.1.6. ale Codului de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor.

Consiliul Superior al Procurorilor confirmă că procedura disciplinară a fost desfășurată în conformitate cu legea, iar petiționarului i-au fost explicate motivele respingerii sesizării și contestațiilor sale. Nu s-au constatat încălcări ale drepturilor acestuia în procesul de examinare a sesizării, iar răspunsurile primite de la Inspekția

Procurorilor și de la Colegiul de disciplină și etică au fost corecte și justificate din punct de vedere legal.

Cu referire la garanțiile unui proces echitabil, Curtea Europeană a stabilit că imparțialitatea judecătorului/procurorului se apreciază atât conform unei abordări subiective, care ia în considerare convingerile personale sau interesele într-o cauză, cât și conform unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul/procurorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere (cauza Demicoli v. Malta, nr. 13057/87, hotărâre din 27 august 1991, §40).

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea Colegiului de disciplină și etică contestată a s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, fiind expuse raționamentele care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, făcându-se raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către cet. Xxxxx Xxxxx și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresărilor acestuia s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația cet. Xxxxx Xxxxx și a menține Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-143/2022 din 16.12.2022.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ